

MANAGEMENT ESSAY NR. 1

AFSCHEID VAN SILICON VALLEY

Op zoek naar materiaal over het thema ‘samenwerking in het bedrijfsleven’ belandde ik in een retrospectieve tournee door mijn eigen werk. De afgelopen 21 jaar tijd ben ik heel wat strategische allianties, *joint ventures*, fusies en andere ‘verticale’ of ‘horizontale’ samenwerkingsvormen tegengekomen. En ook *science parks*, innovatiecentra, subsidieregelingen en een keur van overheidsprogramma’s om samenwerking van bedrijven met kenniscentra te bevorderen. Wat functioneert? Wat niet? Daar vallen veel sprookjes en dromen over te vertellen, en weinig algemene waarheden. *In the final analysis* gaat samenwerken eigenlijk alleen maar goed als niet de financiële belangen voorop staan, maar enthousiasme en gezamenlijke interesse.

© Marcel Metze 2001

De Wonderbaarlijke Vallei van het Zand

In de jaren zeventig van de vorige eeuw keerde een toenemend aantal reizigers naar de Verenigde Staten terug met verhalen over een wonderbaarlijke vallei. Deze bevond zich in het westen van het land, in de staat Californië, even ten zuiden van de stad San Francisco, precies langs de gevaarlijke San Andreas breuklijn tussen de Pacifische en de Noord Amerikaanse aardschollen. In deze aardbevingsgevoelige vallei hadden hoogopgeleide en vaak jonge alchemisten ontdekt hoe men goud kon maken met zand. Zij brachten het daarin aanwezige silicium op een slimme chemische manier aan op een minuscuul plaatje, dat vervolgens aan de hand van speciale codes razendsnel elektronische handelingen uitvoerde. De uitvinding van deze *microchip* – de opvolger van de transistor en de IC (*integrated circuit*) – luidde het afscheid in van de bestaande elektronische rekenmachines, die dankzij hun huiskamerformaat bekend stonden als *mainframe computers*. En: kondigde een toekomst aan waarbij ieder huishouden zijn eigen microcomputer of *personal computer (PC)* zou hebben.

Aanvankelijk schenen deze vernieuwers hun experimenten met de PC's en de besturingscodes – de zogenoemde computerprogrammatuur - bij voorkeur in garageboxen te hebben uitgevoerd. Aangezien het in de Vallei van het Zand nogal eens warm is en de garagedeuren dan open staan, waren zij ontdekt door toevallig passerende investeerders, die daar *venture capitalists* heten. Zij meenden dat er goudgeld te verdienen viel met mogelijke toepassingen als elektronische spelletjes, het afhandelen van de administratie, het bewerken van teksten of zelfs het elektronisch besturen van robots.

© Marcel Metze, juni 2001*

Dankzij de financiële injecties van de *venture capitalists* waren de vernieuwers vervolgens in groten getale verhuisd naar comfortabele bedrijfspanden en villa's in de dorpen en stadjes langs de Baai van San Francisco, waar zij nu de avant-garde vormden van een geheel nieuwe, *science fiction*-achtige bedrijfstak, die het dromerige epitheton *high tech* had meegekregen en die de wereld zou veranderen. Sommigen waren inmiddels al multimiljonair.

De faam van de Vallei van het Zand dijde in het daaropvolgende decennium uit tot bijkans mythische proporties. In de landen van West Europa, en ook in de Verenigde Staten zelf, brak in 1980 een zware economische crisis uit. *En masse* doorspekten politici, bestuurders, professoren, werkgevers- en vakbondsleiders hun toespraken, beleidsnotities en rapporten met de naam *Silicon Valley*. 'Laten wij proberen ook in ons land, in provincie X, in regio Y zo'n vallei van elektronica, vernieuwing en voorspoed in te richten', zo viel overal te horen en te lezen.

In Nederland installeerde de regering een nationale adviescommissie met als voorzitter Gerry Wagner, oud-topman van de Koninklijke/Shell Groep. Deze commissie stelde voor meteen van het hele land een Silicium Vallei te maken. In 1983 identificeerde zij dertien kansrijke sectoren in het Nederlandse bedrijfsleven. Zes hadden iets van doen met elektronica en *high tech*: kantoorssystemen, telecommunicatie en media, medische technologie, productiebesturingssystemen, consumentenelektronica, en defensie-uitrusting. Daar moeten we ons 'nieuw industrieel elan' vandaan halen, meenden Wagner en de zijnen. Het energieke kabinet van Ruud Lubbers nam hun aanbeveling van harte over en voegde het toverwoord Silicon Valley toe aan hun officiële *no nonsense* ideologie.

Voor het volledige artikel (4850 woorden) :

stuur een e-mail naar research-unit@metze-research.com

U ontvangt dan een beveiligd PDF-bestand, een password en een factuur van € 5, exclusief BTW.